

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Europejska współpraca w dziedzinie młodzieży (2010–2018)

(2016/C 120/06)

Sprawozdawca: Csaba BORBOLY (RO/EPL), przewodniczący rady okręgu Harghita**Dokument źródłowy:** Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Projekt wspólnego sprawozdania Rady i Komisji z 2015 r. w sprawie realizacji odnowionych ram europejskiej współpracy w dziedzinie młodzieży (2010–2018)”

COM(2015) 429 final

ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

1. Wyraża zadowolenie z faktu, że Komisja uznała znaczenie lepszego tworzenia polityki w dziedzinie młodzieży w oparciu o potwierdzone fakty i solidne dane oraz jak najskuteczniejszego koordynowania wysiłków i zasobów Unii Europejskiej, regionów oraz państw członkowskich z myślą o osiągnięciu celów polityki dotyczącej młodzieży.
2. Uważa za szczególnie cenne podejście Komisji oparte na przekonaniu, że jest rzeczą niezbędną, by w ramach współpracy w dziedzinie młodzieży w latach 2016–2018 oraz dzięki odpowiedniemu dostosowaniu polityki reagować możliwie szybko na nowe wyzwania, takie jak integracja młodych uchodźców lub szerzenie się postaw ekstremistycznych wśród młodzieży.
3. W tym kontekście z wyraźnym zadowoleniem przyjmuje korzyści płynące z unijnych ram europejskiej współpracy w dziedzinie młodzieży (2010–2018). Ramy te poprawiają współpracę pomiędzy państwami członkowskimi UE i ich samorządami lokalnymi i regionalnymi oraz otwierają młodym ludziom możliwości i zwiększają korzyści związane z integracją europejską. Wzywa zatem Komisję do przedłużenia obowiązywania tych ram także na okres po roku 2018 i do dalszego ich rozwijania.
4. Stoi na stanowisku, że gwarantowanie równych szans, propagowanie integracji społecznej oraz poprawa konkurencyjności młodych ludzi na rynku pracy, przy jednoczesnym wspieraniu aktywnej postawy obywatelskiej (angażowania się młodzieży), wzmacnianiu pracy z młodzieżą, niedyskryminacji i międzykulturowego zrozumienia, powinny pozostać jednym z najważniejszych celów polityki młodzieżowej w przyszłości.
5. Wyraża jednak zaniepokojenie faktem, że Komisja nie wspomina o roli władz lokalnych i regionalnych w polityce młodzieżowej, tymczasem jest oczywiste, że w większości państw członkowskich, w których istnieje polityka krajowa dotycząca spraw młodzieży, władze lokalne i regionalne w różnym stopniu wykonują kluczowe zadania w tej dziedzinie.
6. Docenia pracę Eurostatu w zakresie opracowywania i koordynowania zbiorów danych dotyczących szeregu czynników odnoszących się do kwestii młodzieży.
7. Wnosi, by Komisja systematycznie badała oddziaływanie terytorialne polityki młodzieżowej na szczeblu niższym niż krajowy, co najmniej na poziomie NUTS 2. Uważa, że dla dalszego wzmocnienia roli regionów w realizacji unijnej strategii na rzecz młodzieży w ramach otwartej metody koordynacji między państwami członkowskimi UE konieczne jest opracowanie wymiernych wskaźników, konkretnych planów działań dotyczących młodzieży z udziałem wszystkich szczebli rządu oraz silnych partnerstw pomiędzy organizacjami młodzieżowymi i władzami publicznymi.

8. Po zasięgnięciu opinii zainteresowanych stron stwierdza, że choć program Erasmus+ i gwarancja dla młodzieży to instrumenty niezbędne do osiągnięcia strategicznych celów, problemy są dużo bardziej złożone i działanie Unii w dziedzinie młodzieży już teraz wykracza poza te dwa skuteczne instrumenty, które choć wydają się skuteczne, są *de facto* niewystarczające, jako że gwarancja dla młodzieży nadal nie jest właściwie stosowana. W szczególności wśród młodzieży z najsłabszych grup społecznych dostrzegalna jest konieczność rozwijania inicjatyw wspierających młodych ludzi korzystających z systemów opieki społecznej, którym grozi, że w wieku 18 lat znajdą się bez jakiegokolwiek ochrony; chodzi o to, by pomóc tym osobom we wchodzeniu w dorosłość. Zwraca zatem uwagę, że należy w odpowiedniej formie udostępnić także inne informacje na temat wyników polityki młodzieżowej, zwłaszcza w odniesieniu do takich kwestii, jak m.in. bezrobocie młodzieży i włączenie społeczne. W ten sposób można by również przekonać się, czy w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, począwszy od bieżącego okresu programowania, wskazane byłoby wytyczenie specjalnych kierunków działania. Jednakże z uwagi na złożoność i powagę bezpośrednich wyzwań, polityka młodzieżowa powinna zostać zintegrowana w sposób przekrojowy ze wszystkimi innymi strategiami politycznymi UE, ponieważ w ramach tych strategii nie tylko poszukuje się rozwiązań dla palących problemów młodzieży, ale strategie te mogą stać się także podstawą do pobudzenia nowego wzrostu gospodarczego. Ponadto ponowne odkrycie wartości własnych tradycji i zawodów może stwarzać nowe możliwości zawodowe. Należy dalej podejmować znaczne wysiłki, aby rozwijać pomiędzy państwami członkowskimi oraz samorządami lokalnymi i regionalnymi wymianę sprawdzonych praktyk, jeśli chodzi o zaangażowanie młodzieży i pracę z młodzieżą. Ponadto argumenty ekonomiczne na rzecz kształcenia i szkolenia, które były przedmiotem debaty na posiedzeniu Rady ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu z dnia 12 grudnia 2014 r. ⁽¹⁾ w kontekście śródkresowego przeglądu strategii „Europa 2020”, powinny zostać obecnie przełożone na konkretne inwestycje w edukację jako część długoterminowych programów UE na rzecz młodzieży i wzrostu.

9. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja poprawia udostępnianie – młodzieży poszukującej pracy – informacji poprzez system EURES służący wymianie informacji o ofertach pracy, że uruchomiła inicjatywę „Twoja pierwsza praca z EURES-em” wspierającą młodych ludzi w ich poszukiwaniach pracy za granicą oraz że podjęła konkretne działania, aby wcielić w życie postulowane w zaleceniu Rady w sprawie ram jakości staży rozszerzenie portalu EURES także o staże. Wzywa państwa członkowskie do korzystania z tych instrumentów na większą skalę.

10. Odnotowuje z zaniepokojeniem osłabienie bezpośredniej aktywności politycznej młodzieży (zwłaszcza w postaci udziału w wyborach), która to aktywność w porównaniu ze starszymi pokoleniami jest niższa, wyrażając jednocześnie aprobatę dla zainteresowania wielu młodych ludzi, którzy angażują się w życie swej lokalnej społeczności – czy to jako aktywni członkowie różnych organizacji, czy poprzez narzędzia internetowe (media społeczne), czy też poprzez wolontariat. W tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w ramach unijnej strategii na rzecz młodzieży Komisja i państwa członkowskie chcą wykorzystać nowe formy udziału w procesach demokratycznych oraz w politycznym procesie decyzyjnym. Warto przy tym lepiej informować młodych ludzi o ich prawie do zgłoszenia lub do poparcia europejskiej inicjatywy obywatelskiej.

11. Zaleca, by Komisja – przy ścisłym poszanowaniu kompetencji państw członkowskich za treści dydaktyczne i kształt systemu edukacji – przeanalizowała wzorcowe praktyki państw członkowskich i regionów dotyczące zwiększania świadomości politycznej oraz obniżenia wieku uprawniającego do głosowania, a w szczególności zbadała bezpośredni lub pośredni wpływ tych dwóch czynników na zaangażowanie polityczne młodzieży i na zmianę jej gotowości do uczestnictwa. Następnie Komisja powinna podzielić się wynikami tej analizy z państwami członkowskimi i regionami.

12. Uważa za szczególnie istotną rolę organizacji młodzieżowych działających w formalnych ramach i w ramach pozaszkolnych ścieżek kształcenia pozaformalnego i nieformalnego w zakresie aktywnego obywatelstwa, które przyczyniają się znacząco do rozwoju kompetencji młodzieży w zakresie uczestnictwa i do jakościowego ulepszenia procesów decyzyjnych. Dlatego też sądzi, że ważne jest wspieranie tych organizacji.

13. Podkreśla również konieczność wskazania i uwypuklenia niezorganizowanych wspólnot młodzieżowych, które przyciągają coraz więcej młodych osób, między innymi dzięki zastosowaniu, w odpowiedzialny sposób, mediów społecznościowych. Wspólnoty te reprezentują często osoby młode, które mają trudności ze skorzystaniem z dostępnych możliwości i nie posiadają instrumentów umożliwiających kontakt z instytucjami.

14. Zgadza się, że istotne znaczenie ma wysokiej jakości praca z młodzieżą, a także, iż konieczne jest rozwijanie jej umiejętności radzenia sobie ze zmianami społecznymi, behawioralnymi i technologicznymi. W związku z tym należy także w dalszym ciągu wspierać uznawanie i propagowanie pozaformalnego i nieformalnego uczenia się w pracy z młodzieżą.

⁽¹⁾ Komunikat prasowy z posiedzenia nr 3358 Rady ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu <http://www.consilium.europa.eu/en/workarea/downloadAsset.aspx?id=40802190967>

15. Jest zaniepokojony faktem, że w całej Europie zmniejszono budżet na pracę z młodzieżą, która w wielu państwach członkowskich również wchodzi w zakres kompetencji władz lokalnych, podczas gdy rosnący odsetek młodzieży zagrożonej ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz coraz powszechniejsze wśród młodych ludzi zachowania szkodliwe dla zdrowia i rosnący przez to wskaźnik ich umieralności wymagają raczej rozwoju tej działalności. Konieczne jest zwłaszcza propagowanie pozytywnego stylu życia – w tym aktywności fizycznej – pozwalającego zapobiegać używaniu substancji odurzających, nadużywaniu alkoholu, nałogowi palenia i otyłości. Jednocześnie ważne jest prowadzenie aktywnej polityki, by dać młodym ludziom, zarówno stowarzyszonym, jak i osobom indywidualnym, możliwość rozwoju osobistego i zawodowego, tak by mogli tworzyć nowe rodzaje stosunków społecznych (zgodnie z białą księgą w sprawie młodzieży europejskiej z 2001 r.)

16. W odpowiedzi na obecny kryzys związany z migracją oraz w kontekście europejskiego programu w zakresie migracji, wzywa do bezpośredniego udostępnienia władzom lokalnym i regionalnym środków finansowych, aby umożliwić im wypełnianie obowiązków w zakresie migracji i integracji.

17. Jest zdania, że migracja młodych ludzi z mniej zamożnych regionów Europy lub z regionów najbardziej dotkniętych przez kryzys gospodarczy osłabia spójność terytorialną i społeczną oraz prowadzi do poważnych wyzwań demograficznych. W celu promowania wzrostu i tworzenia miejsc pracy w tych regionach, co ma kluczowe znaczenie dla zapobiegania odpływowi młodych ludzi oraz związanemu z tym drenażowi mózgowi, Komitet podkreśla potrzebę wspierania m.in. międzyregionalnych partnerstw i bezpośrednich działań lokalnych i regionalnych za pomocą konkretnych środków finansowanych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.

18. Uważa, że wymiana sprawdzonych praktyk w ramach współpracy horyzontalnej na rzecz wspierania młodych ludzi jest ważnym instrumentem, ponieważ umożliwia ona państwom członkowskim, samorządom lokalnym i regionalnym oraz reprezentantom młodzieży uczenie się od siebie nawzajem. Ponadto inicjatywy takie jak Eurośroziemnomorska Platforma Młodzieży i Europejskie Forum Młodzieży sprzyjają dialogowi w takich kwestiach, jak np. propagowanie uczenia się przez całe życie, mobilność w Europie, polityka w dziedzinie edukacji i zatrudnienia czy równość szans kobiet i mężczyzn.

19. Proponuje, by opracowano pakiet podstawowy, który powinien, gdy to możliwe, być gwarantowany młodym ludziom w każdym państwie członkowskim UE. W pakiecie tym można byłoby zwrócić szczególną uwagę na dostęp do internetu szerokopasmowego, możliwość nabywania w ramach edukacji publicznej znajomości drugiego języka obcego w stopniu odpowiadającym co najmniej poziomowi B2, poradnictwo zawodowe i stałą opiekę dydaktyczną, możliwość odpowiedniego angażowania się w wolontariat, promowanie przygotowania do pierwszej pracy oraz elastyczne i dostępne formy finansowania niezbędne do odbycia studiów otwierających możliwości kariery zawodowej. Jednocześnie wzywa Komisję Europejską do podjęcia działań z myślą o zapewnieniu wszystkim chętnym młodym ludziom w UE gwarancji przyzucenia do zawodu oraz „gwarancji minimalnych kwalifikacji i umiejętności” uznanej i zatwierdzonej we wszystkich państwach członkowskich UE, uprawniającej ich do dostępu do edukacji i osiągnięcia minimalnego poziomu wykształcenia, czemu towarzyszyłby odpowiedni poziom właściwych umiejętności. Umiejętności powinny być odpowiednio potwierdzane, tak by uznać wartość dodaną działań, jakie młodzież podejmuje w kontekście pozaformalnym.

20. Stwierdza, że istnieje potrzeba przeprowadzenia badań w różnych regionach Europy, by mieć lepsze rozeznanie sytuacji mieszkaniowej młodych ludzi oraz tego, czy użytkowane przez nich lokale nadają się do zamieszkania. Wymiana dobrych praktyk i opracowanie planów działania na szczeblu lokalnym jest tu faktycznie niezwykle ważne, zważywszy, że w wielu regionach obserwuje się nadmierną podaż mieszkań, podczas gdy na wielu innych obszarach jakość zasobów mieszkaniowych nie gwarantuje młodym ludziom odpowiednich warunków, a w jeszcze innych miejscach niezwykle wysokie ceny wykluczają młodzież. Należy zatem opracować – na podstawie odpowiednich danych – stosowne plany działania, by młodzi ludzie mieli lepszy dostęp do dobrych warunków mieszkaniowych. W szczególności proponuje się zarezerwowanie dla młodych ludzi pewnej części publicznego budownictwa mieszkaniowego, wspieranie różnych form solidarności sąsiedzkiej i zajmowanie wspólnego mieszkania przez niezależne osoby starsze i ludzi młodych (*co-housing*) oraz ułatwianie osobom młodym zakupu mieszkania za pomocą korzystnie oprocentowanych kredytów.

21. Zwraca uwagę na konieczność ustalenia, w jaki sposób w dziedzinie polityki młodzieżowej należy reagować na wyzwania, takie jak: dopasowywanie umiejętności do potrzeb pracodawców oraz potrzeb produkcyjnych i terytorialnych, także w kontekście zmniejszania wysokiego wskaźnika bezrobocia młodzieży; kwestia równości szans dla młodych ludzi mieszkających w małych gminach na obszarach oddalonych, najbardziej oddalonych, wsiarskich lub wiejskich, borykających się z wyzwaniami demograficznymi; czy też promowanie inicjatyw szkolenia zawodowego dostosowanych do specyfiki regionalnej i dotyczących konkretnych kompetencji oraz wymiana dobrych praktyk w tej dziedzinie, a także przywrócenie wartości zawodom rzemieślniczemu. Podkreśla, że dopasowywanie umiejętności do potrzeb pracodawców jest ważnym czynnikiem w kontekście bezrobocia młodzieży i dalszego rozwoju perspektyw zawodowych młodych ludzi. Uważa, że należy określić procedury zapewniające potwierdzenie i poświadczenie umiejętności nabytych przez młodych ludzi w kształceniu pozaformalnym i w ramach wolontariatu, tak aby mogli wykorzystać te umiejętności, wchodząc na rynek pracy. Wzywa do poświęcenia większej uwagi tym zagadnieniom oraz zaangażowania do odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw, aby wykazywały się empatią wobec młodzieży, która nie tylko stanowi obecną i przyszłą siłę roboczą, ale jest także potencjalnym nabywcą ich usług i produktów.

22. Uważa za konieczne, by w ramach polityki młodzieżowej – zarówno na poziomie państw członkowskich, jak i samorządów lokalnych i regionalnych – nadal zwracać szczególną uwagę na takie zagadnienia, jak propagowanie podstawowych wartości europejskiej kultury chrześcijańskiej, dyskryminacja młodych ludzi z uwagi na płeć, płeć społeczno-kulturową, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub wyznanie, a także niepełnosprawność czy orientację seksualną, oraz na działania, które należy podjąć w tym zakresie, także jeśli chodzi o szczególne problemy młodzieży należącej do mniejszości narodowych lub etnicznych.

23. Apeluje, by odpowiednie samorzady regionalne i lokalne, z poszanowaniem przepisów krajowych i zasad europejskich, dołożyły wszelkich starań, aby zachować istniejące placówki oświatowe kształcące w języku ojczystym mniejszości narodowych lub językowych oraz tworzyć nowe, i wnosi, aby państwa członkowskie, mając na względzie szczególną sytuację młodzieży z mniejszości językowych lub narodowych w dziedzinie kształcenia, zaproponowały jej rozwiązania edukacyjne pozwalające jej skutecznie nauczyć się języka urzędowego danego kraju, zgodnie z zasadami wielojęzyczności i niedyskryminacji.

24. Jest zdania, że w obliczu coraz częstszych przypadków przemocy na tle płciowym wśród młodzieży priorytetem jest wdrożenie pilnego planu działania uwzględniającego znaczenie skutecznej koedukacji we wszystkich krajach UE.

25. Zauważa, że młodzież często ma jedynie ograniczony dostęp do źródeł finansowania niezbędnego do rozwoju przedsiębiorstwa, dysponowania lokalem mieszkalnym czy kontynuacji nauki. Zdaniem Komitetu ważne jest zatem, by samorzady terytorialne poszukiwały lokalnych rozwiązań, które mogłyby przyczynić się, z jednej strony, do zwiększenia konkurencyjności danego regionu, a z drugiej strony, do wyraźnego wzmocnienia równości szans młodzieży.

26. Podkreśla zatem potrzebę wspierania różnych form i przestrzeni spotkań dla młodzieży organizowanych przez podmioty lokalne w ramach partnerstwa z podmiotami prywatnymi w celu zrozumienia potrzeb docelowej grupy młodzieży, zwiększenia jej szans na przyszłe zatrudnienie oraz rozwijania umiejętności przedsiębiorczych i aktywnego uczestnictwa.

27. Apeluje do Komisji i państw członkowskich, by w odniesieniu do prawa pracy, norm bezpieczeństwa i higieny w miejscu pracy oraz do przepisów z zakresu wolontariatu sprawdziły, czy młodzi ludzie są odpowiednio informowani i otrzymują niezbędne środki ochrony przy wykonywaniu działalności zawodowej lub wolontariackiej bądź podejmowaniu praktyki zawodowej albo stażu w swoim kraju zamieszkania lub w innym państwie członkowskim niż to, w którym mają zwykłe miejsce pobytu. Proponuje, by w tym celu oprzeć się na już utrwalonych sieciach, takich jak Europe Direct, Eurodesk lub Eures, oraz na władzach lokalnych, jako głównych promotorach polityk młodzieżowych w terenie.

28. Podkreśla, że w kwestiach ochrony młodych wolontariuszy lub młodych ludzi aktywnych na rynku pracy konieczne jest zachowanie znacznej ostrożności, i zwraca się do regionów, by zbadały, jakie są w tej dziedzinie możliwości współpracy w zakresie wzajemnego uczenia się i wymiany najlepszych praktyk. Podkreśla również potrzebę wzmocnienia społecznych i obywatelskich wartości wolontariatu, jak w wypadku służby cywilnej dla młodych ludzi.

29. Uważa, że pożądanym byłoby zbadać, w jaki sposób, z jednej strony, upowszechniające się nowe wartości społeczne i wspólnotowe – takie jak świadomość ekologiczna w zakresie zrównoważonej i wydajnej energetycznie produkcji, zaangażowanie na szczeblu lokalnym, wspieranie osób znajdujących się w niepewnej sytuacji i ponowne docenianie działalności rzemieślniczej – mogą sprzyjać udziałowi młodzieży w życiu społecznym oraz jej udanej integracji społecznej, a z drugiej strony, w jaki sposób można propagować i wspierać podstawową rolę rodziny, na której w pierwszym rzędzie opiera się rozwój społeczny i gospodarczy osoby. Zaleca umieszczenie wzmianki o powiązaniu tych spraw i o rodzinie w nowych celach zrównoważonego rozwoju (ONZ). Środki wsparcia odnoszą się zarówno do rodziny pochodzenia, jak i do wszystkich nowych i powstających rodzin. Obejmują ochronę rodziny oraz wsparcie dla zakładania rodziny i rodzicielstwa, zwłaszcza w regionach borykających się z wyzwaniem demograficznymi.

30. Stwierdza, że regiony z przewagą obszarów wiejskich powinny zwrócić szczególną uwagę na swoją populację młodzieży, która stanowi rzeczywisty strategiczny atut tych obszarów, ułatwiać jej zakorzenienie w środowisku wiejskim, zwiększać możliwości pozostania członkami społeczności wiejskich – niekiedy bardzo małych – oraz dzięki odpowiednim szkoleniom zapewniać, na ile to możliwe, ciągłość działalności rolniczej na danym obszarze prowadzonej z wykorzystaniem tradycyjnych technik uprawy, które respektowałyby środowisko naturalne i zasady zrównoważonej gospodarki. Tego rodzaju praktyki muszą być finansowo wykonalne i opłacalne ekonomicznie.

31. Jest zdania, że przyjmowane przez różne państwa członkowskie izolowane środki w dziedzinie polityki młodzieżowej nie zawsze wystarczają, a ich koordynacja jest często przypadkowa; w związku z tym popiera propozycję dotyczącą potrzeby większego zaangażowania i większej liczby środków na poziomie europejskim, aby ulepszyć koordynację, przeprowadzić harmonizację i wykorzystać możliwości synergii, biorąc zwłaszcza pod uwagę większą otwartość młodego pokolenia na mobilność i migrację, przy czym zaznacza, że w zmienionej polityce należy precyzyjnie określić pierwszoplanową rolę, jaka przypada samorządom lokalnym i regionalnym.

32. Uważa, że by uwzględnić opinie młodzieży, konieczne jest zwiększenie jej roli w procesie demokratycznym. Wymaga to propagowania dialogu między osobami młodymi, z wykorzystaniem zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego, a zwłaszcza stowarzyszeń młodzieżowych, władz lokalnych (zarówno indywidualnych władz, jak i ich stowarzyszeń), nieformalnych grup, a także Punktów Informacji Europejskiej Europe Direct, które mogą zapewniać informację zwrotną między młodzieżą a instytucjami, oraz organizacji pozarządowych, które od zawsze reprezentują część ludności bardziej otwartą na zmiany i innowacje społeczne, a także zdolną do pobudzenia odnowy całego społeczeństwa. Dlatego też Komitet podkreśla znaczenie poszerzenia zorganizowanego dialogu i wyraża poparcie dla nowych inicjatyw przewidzianych przez Komisję w tym obszarze, jeżeli chodzi o zwiększenie możliwości udziału młodzieży i jej organizacji przedstawicielskich. Wreszcie, zwraca uwagę, że dla realizacji tych celów przydatne mogą być ustrukturyzowane kierunki działania, podobnie jak przewiduje się w odniesieniu do gwarancji dla młodzieży finansowanej z inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.

33. Podkreśla istotne znaczenie rozszerzenia dialogu zorganizowanego i popiera przewidziane w tej dziedzinie przez Komisję nowe środki, jeśli chodzi o wzmacnianie możliwości uczestnictwa zarówno młodzieży ogólnie, jak i reprezentujących ją organizacji. Zwraca uwagę, że właśnie młodzi ludzie przy kształtowaniu zorganizowanego dialogu apelują o kryteria jakości, które w procesie dialogu trzeba jak najlepiej wypełnić. Chodzi tu m.in. o partnerski dialog na równych prawach i wystarczającą ilość czasu. Młodzi ludzie powinni na różnych szczeblach politycznych uczestniczyć w kształtowaniu opinii na jak najwięcej tematów politycznych. Regionalny wymiar zaangażowania młodzieży w formie zorganizowanego dialogu można by wzmacniać zwłaszcza w ramach inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.

34. Uważa, że istotne jest wsparcie włączenia niepełnosprawnej młodzieży i zapewnienie jej prawdziwej równości dostępu do możliwości oferowanych przez państwa członkowskie i regiony.

35. Podkreśla konieczność nadania priorytetu, w ramach polityki UE i państw członkowskich, włączeniu zagrożonej młodzieży, takiej jak NEET (młodzież niekształcąca się, niepracująca ani nieszkoląca się), oraz młodzieży wywodzącej się ze środowisk migrantów, co do której można z większym prawdopodobieństwem przypuszczać, że znajdzie się w trudnej sytuacji.

36. Uważa, że w związku z bardzo poważnym zagrożeniem terrorystycznym w Europie, a także radykalizacją polityczną i religijną znajdującą niestety poklask wśród młodzieży, pierwszoplanowe znaczenie – zgodnie z europejską agendą bezpieczeństwa – ma zwiększenie uczestnictwa i zaufania do instytucji, tak by zapobiec przemoc, radykalizacji i ekstremizmowi, a także zagwarantowanie prawa młodzieży do życia w pluralistycznych społecznościach opartych na europejskich wartościach demokratycznych, państwie prawa i prawach podstawowych.

37. Proponuje, by europejskie samorzady lokalne i regionalne, biorąc również pod uwagę politykę młodzieżową UE i państw członkowskich, tworzyły strategie lokalne i regionalne jednoznacznie nakierowane na problemy i możliwości młodych ludzi. Przy opracowywaniu tych planów należy zadbać o to, by wzmacniać możliwości wzajemnego uczenia się, a przy tym zapewniać jak najszersze uczestnictwo grupy docelowej, tj. młodzieży, w procesie definiowania, realizacji i oceny tych planów, tak by sprzyjać wzajemnemu uczeniu się. Komitet podkreśla również, jak ważne jest, by wszystkie te strategie i polityki młodzieżowe uwzględniały horyzontalne środki mające na celu zwalczanie zjawisk dyskryminacji ze względu na płeć, płeć społeczno-kulturową, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub wyznanie, niepełnosprawność czy orientację seksualną.

38. Wzywa Komisję Europejską do promowania i wspierania polityk sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości młodzieży w sektorze kultury i sektorze kreatywnym w celu tworzenia miejsc pracy i w odpowiedzi na potrzeby wszystkich tych młodych ludzi, którzy chcą wykorzystać swoje zainteresowania w pracy zawodowej w sektorze kultury.

Bruksela, dnia 11 lutego 2016 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów

Markku MARKKULA